

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання кафедри
англійської філології
№ 1 від 28 серпня 2020 року
Завідувач кафедри

В. Ущина В. А. Ущина

ТЕОРЕТИЧНА ГРАМАТИКА

СИЛАБУС

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітньо-професійна програма	Мова і література (англійська). Переклад
Форма навчання	Денна, заочна
Курс	II (денна), II (заочна)
Семестр	IV (денна), IV (заочна)

Луцьк 2020

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання		Нормативна
Кількість годин / кредитів 60 годин / 2 кредити	03 Гуманітарні науки. 035 Філологія «Мова і література (англійська). Переклад» БАКАЛАВР	Рік навчання 2 Семестр 4-ий Лекції 12 год. Практичні (семінарські) 14 год. Самостійна робота 30 год. Консультації 4 год. Форма контролю: екзамен
ІНДЗ: немає		
Мова навчання		англійська

Таблиця 1а (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання		Нормативна
Кількість годин / кредитів 60 годин / 2 кредити	03 Гуманітарні науки. 035 Філологія «Мова і література (англійська). Переклад» БАКАЛАВР	Рік навчання 2 Семестр 4-ий Лекції 6 год. Практичні (семінарські) 4 год. Самостійна робота 42 год. Консультації 8 год. Форма контролю: екзамен
ІНДЗ: немає		
Мова навчання		англійська

II. Інформація про викладача

денна форма

Прізвище, ім'я та по батькові	Галапчук-Тарнавська Олена Михайлівна
Науковий ступінь	кандидатка філологічних наук
Вчене звання	доцентка
Посада	доцентка кафедри англійської філології
Контактна інформація	otarnavska@vnu.edu.ua
Дні заняття	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi Очні консультації: в день проведення лекцій / семінарських занять (за попередньою домовленістю).

	Усі запитання можна надсилати на електронні скриньки, зазначені в силабусі.
--	---

заочна форма

Прізвище, ім'я та по батькові	Ковальчук Людмила Володимирівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	-
Посада	старший викладач кафедри англійської філології
Контактна інформація	liuda_babula@yahoo.com
Дні занять	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi Очні консультації: в день проведення лекцій / семінарських занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронні скриньки, зазначені в силабусі.

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Навчальна дисципліна «Теоретична граматика» є нормативною дисципліною професійної підготовки студентів і викладається у контексті підготовки фахівців спеціальності Мова і література (англійська). Переклад.

У курсі теоретичної граматики викладено базові положення про основні категорії граматичної теорії, обґрунтовано принципи лінгвістичної характеристики основних лінгвістичних одиниць, принципи граматичного аналізу морфологічних і синтаксичних явищ англійської мови. Зміст дисципліни охоплює основні концепції і граматичні теорії сучасної англійської мови, специфіку фахової термінології, методи дослідження граматичних явищ англійської мови.

2. **Пререквізити** – дисципліна базується на нормативних курсах «Вступ до мовознавства», «Практична граматика основної мови», «Історія мови».

3. **Мета і завдання навчальної дисципліни** – формування у студентів системно-наукового поняття про граматичну будову англійської мови в аспекті її структури і функціонування для подальшого викладання англійської мови і проведення наукових досліджень

4. **Результати навчання (компетентності)**. Завдання – сформувати у студентів:

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мови, що вивчається.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську мову, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

Студенти повинні вміти:

ПР 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та англійською мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПР 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПР 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

5. Структура навчальної дисципліни.

Таблиця 2 (денна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Morphology						
Тема 1. Basic Assumptions of Linguistic Analysis of Grammatical Studies	9	2	2	4	1	ДС, РМГ
Тема 2. Morphemic Structure of the Word	6	1	1	4	0	ДС, РМГ
Тема 3. Grammatical Categories of Words	6	1	1	4	0	ДС, РМГ
Тема 4. Parts of Speech Theory	9	2	2	4	1	Р
Разом за модулем 1	30	6	6	16	2	12

Змістовий модуль 2. Syntax						
Тема 5. Syntax of a Word Combination.	5	1	2	2	0	ДС, РМГ
Тема 6. Syntax of a Sentence.	9	2	2	4	1	Р, К
Тема 7. Actual Sentence Division. Communicative Types of a Sentence.	7	1	2	4	0	Р, ДС
Тема 8. Syntax of a Text.	9	2	2	4	1	РМГ
Разом за модулем 2	30	6	8	14	2	12
Види підсумкових робіт (за потреби, на розсуд викладача, кафедри)						Бал
Модульна контрольна робота МКР 1+ МКР 2						МКР 16
Всього годин / Балів	60	12	14	30	4	40

Таблиця 2а (заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Morphology						
Тема 1. Basic Assumptions of Linguistic Analysis of Grammatical Studies	7,5	1	0,5	5	1	ДС, РМГ
Тема 2. Morphemic Structure of the Word	6,5	0	0,5	5	1	ДС, РМГ
Тема 3. Grammatical Categories of Words	7,5	1	0,5	5	1	ДС, РМГ
Тема 4. Parts of Speech Theory	7,5	1	0,5	5	1	Р
Разом за модулем 1	29	3	2	20	4	12
Змістовий модуль 2. Syntax						
Тема 5. Syntax of a Word Combination.	7,5	1	0,5	5	1	ДС, РМГ
Тема 6. Syntax of a Sentence.	9	1	1	6	1	Р, К
Тема 7. Actual Sentence Division. Communicative Types of a Sentence.	6,5	0	0,5	5	1	Р, ДС
Тема 8. Syntax of a Text.	8	1	0	6	1	РМГ
Разом за модулем 2	31	3	2	22	4	12
Види підсумкових робіт (за потреби, на розсуд викладача, кафедри)						Бал
Модульна контрольна робота (МКР) 1+ МКР 2						МКР 16
Всього годин / Балів	60	6	4	42	8	40

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

The dialectical unity of form and meaning of grammar phenomena.

Traditional classification of morphemes.

“Allo-emic” theory in morphology.

The theories of classification of parts of speech.

The categorial functional properties of a noun.

Grammatical features of Noun. Gender. Number. Case.

General characteristics of the Verb and its classifications. The categories of Person and Number. The category of Tense. The category of Voice. The category of Aspect. The category of Mood.

The main features of Infinitive, Gerund, Participle.

Grammatical features of Adjectives.

Grammatical features of Adverbs.

Grammatical features of Pronoun.

Grammatical features of Numerals.

Grammatical features of small groups of words (Articles, Prepositions, Conjunctions, Particles, Modal words, Interjections).

The complex sentence (Subject and predicate clauses).

The complex sentence (Object and attributive clauses).

The complex sentence (Clauses of cause, place, time, condition).

The complex sentence (Clauses of result, purpose, concession, manner).

Sentence as a semantic model of the situation.

IV. Політики оцінювання

Політика викладача щодо студента (щодо відвідування занять, наприклад). Очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. На консультаціях викладача студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять і письмової роботи.

Академічна добросередньота. При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується оригінальність відповідей студентів, їх активність на практичних заняттях та під час наукових дискусій, неприпустимість списування, plagiatu та користування техпристроями при написанні МКР.

Неформальна освіта. Під час проходження курсу визнаються результати навчання студентів отримані у неформальній освіті, з можливим перезарахуванням тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо

отримані в неформальній освіті знання поглинюють і розширяють тему / теми змістових модулів.

V. Підсумковий контроль

Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті.

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань і самостійної роботи (24 бали), підсумкове тестування (МКР 16 балів) та бали, отримані під час іспиту (60 балів).

Допуск до іспиту передбачає виконання МКР і отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 40 балів).

На іспит виносяться основні теоретичні питання для обговорення (№1 з Морфології, №2 – з Синтаксису) та практичне питання - граматичний аналіз речення.

1. The definition of theoretical grammar as a linguistic discipline.
2. The dialectical unity of form and meaning of grammar phenomena.
3. Differentiation between language and speech.
4. Syntagmatic and paradigmatic aspects of grammar.
5. The sign units of language, their division into segmental and super-segmental.
6. Word and morpheme, their correlative status on the language levels.
7. Traditional classification of morphemes.
8. “Allo-emic” theory in morphology.
9. The theories of classification of parts of speech.
10. Criteria of discrimination of parts of speech.
11. Syntactico-distributional classification of words.
12. The categorial functional properties of a noun.
13. Grammatical features of Noun. Gender.
14. Grammatical features of Noun. Number.
15. Grammatical features of Noun. Case.
16. General characteristics of the Verb and its classifications
17. The categories of Person and Number
18. The category of Tense
19. The category of Voice
20. The category of Aspect
21. The category of Mood
22. The main features of Infinitive, Gerund, Participle
23. Grammatical features of Adjectives
24. Grammatical features of Adverbs
25. Grammatical features of Pronouns
26. Grammatical features of Numerals
27. Grammatical features of small groups of words (Articles, Prepositions,

Conjunctions, Particles, Modal words, Interjections)

28. The definition and general characteristics of word-groups as syntactic units
29. Principles of classification of word-groups
30. The noun-phrase and the verb-phrase and their classifications
31. Word-groups and sentence
32. Communicative types of sentences.
33. Actual division of a sentence
34. Syntax of a simple sentence.
35. The composite sentence. Compound sentence.
36. The complex sentence (Subject and predicate clauses)
37. The complex sentence (Object and attributive clauses)
38. The complex sentence (Clauses of cause, place, time, condition)
39. The complex sentence (Clauses of result, purpose, concession, manner)
40. Sentence as a semantic model of the situation.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всівидинавчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література:

1. Морозова О. І. Теоретична граматика сучасної англійської мови. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010. 60 с.
2. Мороховська Е. Я. Основи граматики англійської мови: Теорія і практика. К.: Вища школа, 2013. 383 с.
3. Ніконова В. Г. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови : навчальний посібник. Вінниця : Нова Книга, 2018. 360 с.
4. Харитонов І. К. Теоретична граматика сучасної англійської мови : навч. посіб. для студ. ф-тів інозем. мов денної та заочної форм навч. (англ. та укр.мовами). Вінниця : Нова книга, 2008. 352 с.
5. Alexeyeva I. Theoretical English Grammar Course. Vinnytsya: Nova Knyha, 2017. 327 p.

Додаткова література:

1. Блох М.Я. Теоретическая грамматика английского языка. М.: Высшая школа, 2000. 383 с.

2. Грамматика англійського языка (на англійском языке) / Каушанская В. Л., Ковнер Р. Л. Кожевникова О. Н., Прокофьева Е. В., Райнера З. М., Сквирская С. Е., Цырлина Ф. Я. М.: Страт, 2000. 319 с.
3. Єсипенко Н. Г. Довідник з граматики англійської мови (Guidebook to English Grammar) / Єсипенко Н. Г., Львова Н. Л., Лопатюк Н. І. Чернівці : Родовід, 2015. 184 с.
4. Biber D., Conrad S., Leech G. Longman Student Grammar of Spoken and Written English. Harlow : Pearson Education Limited, 2002. 487 p.
5. Laimutis Valeika, Janina Buitkienė. An Introductory Course in Theoretical English Grammar. Vilnius Pedagogical University, 2003. 135 p.
6. Umanets A. V. Theoretical Grammar 4 U: Morphology: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. Кам'янець-Подільський : ОЛІКО, 2007. 103 с.

Інтернет-ресурси:

1. English Grammar Theory Tests. URL : <http://englishteststore.net>
2. Glossary of grammatical terms used in English Grammar: Theory and Use (2nd edition) by Hilde Hasselgård, Per Lysvag, Stig Johansson. URL : <http://folk.uio.no/hasselg/terms.html>
3. History of English grammars. Wikipedia : веб-сайт. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_English_grammars (дата звернення: 24.08.2018).
4. John W. The History of English Grammar. Lawyerment : веб-сайт. URL: https://www.lawyerment.com/library/articles/Reference_and_Education/Languages/5995.htm (дата звернення: 24.08.2018).
5. Theoretical Grammar by Richard Nordquist [Електронний ресурс]. URL : <https://www.thoughtco.com/theoretical-grammar-1692541>